

Minister Spraw Zagranicznych

KSM 2008/4272

Warszawa, dnia 29 maja 2008 r.

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z oświadczeniem złożonym przez Pana Senatora Bohdana Paszkowskiego na 10. posiedzeniu Senatu w dniu 24 kwietnia 2008 r. (pismo nr BPS/DSK-043-414/08 z dnia 28 kwietnia 2008 r.) w sprawie tzw. obławy augustowskiej, uprzejmie informuję:

Problematyka dotycząca bolesnych wydarzeń historycznych, wynikających z relacji z naszymi sąsiadami, jest przedmiotem szczególnej uwagi Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Ujawnienie prawdy historycznej traktowane jest jako jeden z zasadniczych warunków budowania dobrosąsiedzkich stosunków opartych na zaufaniu i wzajemnym poszanowaniu. Działania ku temu zmierzające traktujemy również jako patriotyczny obowiązek wobec ofiar represji politycznych i ich rodzin, których oczekiwania doskonale są nam znane, i które uznajemy za zasadne.

Kwestie związane z zaszłościami wynikającymi ze złożonej historii stosunków polskorosyjskich stanowią w tym kontekście ważny aspekt naszych kontaktów z Rosjanami. Uważamy, że niezmiennie wykazywana przez stronę polską wola współpracy przynosi pozytywne wyniki, aczkolwiek wymaga dużych wysiłków i przede wszystkim wytrwałości. Rozmowy przeprowadzone na początku bieżącego roku, w Moskwie przez Premiera Donalda Tuska oraz przez Ministra Radosława Sikorskiego wskazują, że przedstawiciele władz Federacji Rosyjskiej zaczynają dostrzegać potrzebę uwzględnienia naszych postulatów, aby wyjaśnione zostały wszystkie aspekty zbrodni komunistycznego reżimu, ofiarami których byli Polacy.

Nie istnieją umowy dwustronne między Rzeczpospolitą Polską a Federacją Rosyjską (jako następcą prawnym Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich), które dotyczyłyby udzielania pomocy w badaniach historycznych i stanowiłyby podstawę do zwrócenia się przez MSZ do Rosji o pomoc prawną w tej sprawie. Można byłoby jedynie rozważyć wystąpienie z wnioskiem na podstawie Umowy między RP a Federacją Rosyjską o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych, podpisanej 16 września 1996 r. w Warszawie.

Pewnym elementem uzupełniającym byłoby wystąpienie do władz Białorusi o udzielenie pomocy w poszukiwaniu grobów. Ta okoliczność wymaga jednak stosownego wyważenia w całokształcie obecnych stosunków polsko – białoruskich. Tutaj także podstawą formalną wystąpienia mogłaby być Umowa między RP a Republiką Białorusi o pomocy prawnej

i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych, podpisana w Mińsku 26 października w 1994 r. Jednakże kwestia współpracy w tym względzie z odpowiednimi organami Republiki Białorusi wydaje się trudna nie tylko ze względu na klimat obecnych stosunków dwustronnych, ale przede wszystkim z uwagi na fakt, że Białoruś nie uznaje się za sukcesora b. ZSRR, w szczególności jeśli chodzi o odpowiedzialność za działania organów ZSRR.

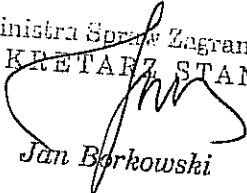
Pewne analogie ze Zbrodnią Katyńską komplikuje fakt, że w działaniach represyjnych uczestniczyły, obok oddziałów sowieckich, jednostki LWP i UB, a także i ta okoliczność, że represje nastąpiły po formalnym zakończeniu działań wojennych na terenie Polski.

W kontekście poruszanej w oświadczeniu senatorskim sprawy chciałbym nadmienić, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych w styczniu 2007 r. otrzymało od Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej Pana Janusza Kurtyki pismo dotyczące wyjaśnienia losu ok. 600 obywateli polskich aresztowanych w ramach tzw. obławy augustowskiej wraz z listą osób zaginionych w wyniku tragicznych wydarzeń na Suwalszczyźnie w lipcu 1945 r.

Korzystając z okazji pragnę poinformować Pana Marszałka, iż w dniach 13-14 czerwca br. w Warszawie odbędzie się posiedzenie Polsko-Rosyjskiej Grupy do Spraw Trudnych, której współprzewodniczącym ze strony polskiej został prof. Adam Daniel Rotfeld. Obecnie trwają aktywne przygotowania do nadchodzącego posiedzenia i ustalana jest szczegółowa agenda rozmów z przedstawicielami strony rosyjskiej. Prof. A. D. Rotfeld zamierza w najbliższym czasie przedstawić Ministrowi R. Sikorskiemu propozycje tematów, jakie zostaną poruszone podczas najbliższego wspólnego posiedzenia Grupy.

Jednocześnie pragnę zapewnić Pana Marszałka, że w ramach przygotowań do spotkania członków Grupy do Spraw Trudnych, kierownictwo MSZ z odpowiednią uwagą odniesie się również do potrzeby wyjaśnienia losów ofiar obławy augustowskiej. Biorąc po uwagę sugestię zawartą w oświadczeniu Pana Senatora B. Paszkowskiego będziemy również poszukiwali możliwości poruszenia przedmiotowej sprawy w rozmowach ze stroną białoruską.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU

Jan Borkowski